

Pijnmedicatie

Na een afspraak bij de anesthesioloog-pijnspecialist kan het zijn dat u het advies krijgt om te starten met pijnmedicatie. Afhankelijk van de soort pijn die u heeft, schrijft de anesthesioloog-pijnspecialist specifieke pijnmedicatie voor. Zo is er bijvoorbeeld pijnmedicatie voor zenuwpijn en voor pijn door weefselschade. In deze folder leest u over de verschillende soorten pijnmedicatie.

Pijnmedicatie is erop gericht om uw pijn te verminderen zodat u beter kunt functioneren. Als u met medicatie start, dan heeft u enkele malen een telefonische afspraak met een physician assistant of verpleegkundig specialist. Hij of zij volgt of de medicatie het gewenste effect heeft. Het is belangrijk dat u goed aangeeft wat voor effect de pijnmedicatie bij u heeft op de pijn, maar ook of er bijwerkingen zijn. Bij het opstarten van pijnmedicatie moet deze namelijk nog ingesteld worden op de voor u juiste dosering. Als er te veel bijwerkingen zijn, kan de arts eventueel een ander medicijn voorschrijven. Sommige pijnmedicatie heeft pas een pijnstillend effect na enkele weken.

Rijvaardigheid

Sommige medicijnen hebben een invloed op de rijvaardigheid. Uw arts bespreekt dit met u.

Soorten pijnmedicatie

Paracetamol

Paracetamol is een goede en veilige pijnstiller. Als u de aanbevolen dosis gebruikt, dan kan paracetamol voor een langere periode worden gebruikt bij vele soorten pijn. Paracetamol wordt vaak gebruikt als pijnstiller, maar toch is nog niet precies bekend hoe deze pijnstilling werkt. Er zijn aanwijzingen dat het een ontstekingsremmend effect heeft in de hersenen.

Hoewel het een veilige pijnstiller is, kan het ernstige bijwerkingen veroorzaken bij overdosering.

Er zijn diverse toedieningsvormen: oraal, rectaal en intraveneus. Paracetamol beïnvloedt de rijvaardigheid niet. In het algemeen geldt wel: niet rijden zolang er bijwerkingen optreden.

NSAID's

NSAID's zijn krachtige pijnstillers die geschikt zijn voor matige tot ernstige pijn. Deze pijnstillers remmen de stoffen die vrijkomen bij een ontsteking. Er zijn verschillende soorten NSAID's op de markt, maar ze werken allemaal ongeveer hetzelfde. Voorbeelden zijn: diclofenac, ibuprofen en arcoxia. NSAID's kunnen in tabletvorm of als zetpil worden voorgeschreven. Ze kunnen goed in combinatie met andere pijnstillers worden gebruikt.

NSAID's moeten over het algemeen niet langdurig worden gebruikt vanwege het risico op bijwerkingen, maar kunnen voor een korte periode voorgeschreven worden.

Bijwerkingen kunnen zijn: maagpijn, pijn op de borst, vocht vasthouden en benauwdheid. NSAID's beïnvloeden de rijvaardigheid niet. In het algemeen geldt wel: niet rijden zolang er bijwerkingen optreden.

Antidepressiva

Antidepressiva worden voorgeschreven bij depressies, maar ook aan patiënten met zenuwpijn. Voor pijnbestrijding is vaak een veel lagere dosis nodig dan bij de behandeling van een depressie. U hoeft dus geen depressie te hebben om deze tabletten als pijnstiller te gebruiken. Er zijn verschillende soorten antidepressiva die worden voorgeschreven bij pijnsyndromen.

Voorbeelden van antidepressiva zijn:

- Nortriptyline (Nortrilen®)
- Amitriptyline (Tryptizol® of Sarotex®)
- Duloxetine (Cymbalta®)
- Venlafaxine (Efexor®).

Deze medicijnen zijn alleen verkrijgbaar in tabletvorm. Het kan enkele dagen tot weken duren voordat een goed pijnstillend effect bereikt is.

Bijwerkingen

Voor de specifieke bijwerkingen adviseren wij u de bijsluiter van het medicijn te lezen. De meeste bijwerkingen van antidepressiva treden vooral op aan het begin van de behandeling. In de meeste gevallen gaan de bijwerkingen na ongeveer 2 weken over.

De meest voorkomende bijwerkingen zijn: slaperigheid, duizeligheid, droge mond, een verminderde maagdarmactiviteit, coördinatiestoornissen, onwillekeurige oogbewegingen, bevingen, vermoeidheid en lichte spraakstoornissen. Bij antidepressiva kunnen er ook klachten van urineretentie (problemen met plassen) en hartritmestoornissen optreden.

Antidepressiva kunnen invloed hebben op het reactie- en concentratievermogen. Houd hier, zeker de eerste week, rekening mee bij het besturen van voertuigen en het bedienen van machines. In het algemeen geldt voor deze medicijnen dat u de eerste week geen motorvoertuig mag besturen. Bij sommige medicijnen mag u vanaf een bepaalde dosering geen motorvoertuig besturen. Voor de specifieke regels verwijzen wij u naar de website: www.rijveiligmetmedicijnen.nl.

Belangrijk is dat u niet deelneemt aan het verkeer als u bijwerkingen ervaart. Daarbij maakt het niet uit hoe lang u het medicijn al gebruikt.

Anti-epileptica

Anti-epileptica worden voorgeschreven aan patiënten met epilepsie, maar ook aan patiënten met zenuwpijn. Zij verminderen de prikkelbaarheid van het centrale zenuwstelsel, waardoor ze ook pijnklachten verminderen. U hoeft dus geen epilepsie te hebben om deze medicatie als pijnstiller te gebruiken.

Voorbeelden van anti-epileptica zijn:

- Gabapentine (Neurontin®)
- Carbamazepine (Tegretol®) of Oxcarbamazepine (Trileptal®)
- Pregabaline (Lyrica®)

Lyrica® is een geneesmiddel dat speciaal is ontwikkeld voor de behandeling van zenuwpijn. Daarnaast kan Lyrica® ook worden gebruikt als aanvullend middel bij de behandeling van epilepsie.

Meestal duurt het enkele dagen tot weken voordat een goed pijnstillend effect is bereikt.

Bijwerkingen

Voor de specifieke bijwerkingen adviseren wij u de bijsluiter van het medicijn te lezen. De meeste bijwerkingen van anti-epileptica treden vooral op aan het begin van de behandeling. In de meeste gevallen gaan de bijwerkingen na ongeveer 2 weken over.

De meest voorkomende bijwerkingen zijn: slaperigheid, duizeligheid, droge mond, een verminderde maagdarmactiviteit, coördinatiestoornissen, onwillekeurige oogbewegingen, bevingen, vermoeidheid en lichte spraakstoornissen. Bij anti-epileptica kunt u vocht vasthouden, met name in de onderbenen.

Anti-epileptica kunnen invloed hebben op het reactie- en concentratievermogen. Houd hier, zeker de eerste week, rekening mee bij het besturen van voertuigen en het bedienen van

machines. In het algemeen geldt voor deze medicijnen dat u de eerste week geen motorvoertuig mag besturen. Bij sommige medicijnen mag u vanaf een bepaalde dosering geen motorvoertuig besturen; voor de specifieke regels verwijzen wij u naar de website: www.rijveiligmetmedicijnen.nl.

Belangrijk is dat u niet deelneemt aan het verkeer als u bijwerkingen ervaart. Daarbij maakt het niet uit hoe lang u het medicijn al gebruikt.

Opiaten

Opiaten zijn pijnstillers die al erg lang voorgeschreven worden bij pijn. Het zijn zeer sterke pijnstillers en ze worden alleen bij hevige pijn gebruikt. Er zijn diverse soorten opiaten, oftewel morfine-achtigen, bijvoorbeeld: oxycodon, fentanyl, methadon en buprenorfine. Deze medicijnen werken ongeveer op dezelfde manier. Soms heeft een patiënt bijwerkingen en geen effect bij gebruik van bijvoorbeeld oxycodon, maar geen bijwerkingen en een goed effect bij gebruik van fentanyl. Er zijn verschillende toedieningswijzen, zoals tabletvorm, een huidpleister of zetpil.

Bijwerkingen

Bijwerkingen kunnen zijn: sufheid, misselijk, braken, obstipatie en jeuk.

Opiaten beïnvloeden de rijvaardigheid, maar als u gedurende 2 weken een stabiele dosering heeft én geen bijwerkingen ervaart, dan mag u een motorvoertuig besturen. Bij wijziging van de dosering (zowel omhoog als omlaag) geldt opnieuw dat u eerst gedurende 2 weken een stabiele dosering moet hebben én geen bijwerkingen voordat u een motorvoertuig besturen. Voor de specifieke regels verwijzen wij u naar de website: www.rijveiligmetmedicijnen.nl.

Belangrijk is dat u niet deelneemt aan het verkeer als u bijwerkingen ervaart. Daarbij maakt het niet uit hoe lang u het medicijn al gebruikt.

Voor sommige opiaten, zoals oramorph, geldt ook dat er per 1 juli 2017 wettelijke limieten voor drugsgebruik in het verkeer zijn ingesteld. Hieronder valt ook medisch gebruik van morfine.

Samenwerking met Radboudumc

De pijnbehandeling in het Maasziekenhuis wordt uitgevoerd door pijnspecialisten van het Radboudumc. Deze folder is gebaseerd op de informatiefolder van het Radboudumc.

maasziekenhuis Pant^ein

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neemt u dan gerust contact op met de polikliniek Pijnbehandeling op telefoonnummer 0485-84 57 70.

Juli 2021 - Versie 2
ANE012